

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії НТУ «ДП»,

В.о. ректора _____ А.В. Павличенко

« 27 » березня 2025 р.

ПРОГРАМА

вступного екзамену зі спеціальності

В10 «Філософія»

для вступу на навчання за ступенем доктора філософії

Уміння, що контролюються	Зміст програми
<p>Розуміти передумови виникнення філософського знання та його природу, у порівнянні із міфологічним мисленням, релігійною вірою чи науковим знанням.</p> <p>Розуміти історичні процеси зміни предмету філософії та розгалуження філософського знання, формування окремих філософських дисциплін.</p> <p>Володіти філософською термінологією, зокрема, враховуючи її етимологію.</p> <p>Знати походження філософських термінів та понять і їх еволюцію.</p> <p>Знати та аналізувати основні терміни та поняття філософії різних часів.</p> <p>Вільно орієнтуватися у континуальності історико-філософського простору.</p> <p>Винаходити та створювати принципово нові концепти спираючись на світову філософську спадщину.</p> <p>Розуміти історію української філософії як частину розвитку світової філософії.</p>	<p>1 Історія філософії</p> <p>1.1 Філософія, її сутність та специфіка</p> <p>1.2 Історія філософії та її роль в розвитку мислення</p> <p>1.3 Антична філософія</p> <p>1.4 Філософія європейського Середньовіччя</p> <p>1.5 Філософія доби Відродження</p> <p>1.6 Філософія Нового часу</p> <p>1.7 Німецька ідеалістична філософія</p> <p>1.8 Європейська філософія XIX-XX століття</p> <p>1.9 Українська філософська думка</p>
<p>Усвідомити предметне поле онтології та метафізики, його зміну в історико-філософському вимірі.</p> <p>Володіти онтологічною та метафізичною термінологією, знати походження філософських термінів та понять і їх еволюцію.</p> <p>Розуміти сучасну наукову картину світу, її основні проблеми та суперечності.</p> <p>Диференціювати субстанційні та есенціальні онтологічні складові.</p> <p>Розрізняти способи отримання знань про світ та відповідні гносеологічні позиції.</p> <p>Диференціювати матеріалістичні та ідеалістичні підходи до формування картин світу.</p> <p>Усвідомлювати лінійні та нелінійні підходи до вивчення онтогносеологічних структур та систематизувати їх в картинах світу.</p>	<p>2 Теоретична філософія</p> <p>2.1 Онтологія, її основні проблеми та категоріальні визначення</p> <p>2.2 Буття як предмет філософського осмислення</p> <p>2.3 Метафізика</p> <p>2.4 Гносеологія</p> <p>2.5 Проблема свідомості. Проблема істини</p>
<p>Володіти знаннями щодо предмету та сутності соціальної філософії.</p> <p>Виявляти сутність речей, соціальних явищ та процесів;</p> <p>Усвідомлювати філософські проблеми в контексті різ-</p>	<p>3 Соціальна філософія та філософська антропологія</p> <p>3.1 Предмет та функції соціальної філософії</p>

Уміння, що контролюються	Зміст програми
<p>них рівнів соціального буття. Володіти філософськими теоріями щодо сутності суспільства. Визначати базові філософсько-антропологічні категорії. Розуміти специфіку, основні поняття і предметне поле філософської антропології. Знати основні концепції людини і її свідомості в класичних і неklasичних версіях філософствування.</p>	<p>3.2 Суспільство і природа 3.3 Філософська антропологія 3.4 Проблема сенсу, цінності і самоцінності людського життя у духовному досвіді людства 3.5 Свобода і гуманізм 3.6 Тема життя і смерті в філософії</p>

Рекомендована література

1. Баумейстер А. Вступ до філософських студій, або Інтелектуальні подорожі до країни філософії : наук. посіб. Київ : Мала академія Наук України, 2017.
2. Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / І.В. Владленова, Н.Б. Годзь, О.М. Городиська та ін. ; за ред. Городиської О.М., Дольської О.О. Харків : НТУ «ХП», 2018.
3. Горохова, Л. В. Теорія соціальної дії Макса Вебера перед викликами глобальних трансформацій. *Humanities Studies*. 2023. 93. С. 18-24.
4. Громов В.Є., Тарасова Н.Ю. Історія філософії в питаннях і відповідях : навч. посіб. Дніпропетровськ : НГУ, 2016.
5. Губерський Л.В. Філософія : навч. посіб. 2-е вид., перероб. та доп. Київ : Фоліо, 2017.
6. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Філософія. Харків : Право, 2019.
7. Європейський словник філософій : в 5-ти томах. Київ : Дух і Літера, 2020-2021.
8. Лузан А. Вступ до філософії. Київ : Центр навчальної літератури, 2019.
9. Мозговий Л., Додонова Р. Філософія, логіка, філософія освіти. Кредитно-модульний курс. Київ : Центр навчальної літератури, 2019.
10. Пастушенко Л. А. Василь Екземплярський і Петро Кудрявцев: на перетині творчих шляхів. Наукові записки НаУКМА. Філософія та релігієзнавство, 2023. 11-12. С. 95–104
11. Петрушенко В.Л. Філософія. Вступ до курсу. Історія світової та української філософії. Фундаментальні проблеми сучасної філософії. Львів : Львівська політехніка, 2019.
12. Петрушенко В.Л. Філософська пропедевтика (Декілька етюдів про філософію): Посібник для самостійної роботи. Львів : Новий Світ-2000, 2021.
13. Петрушенко В.Л. Епістемологія релігії : навч. посіб. Львів : Град Лева, 2022.
14. Свириденко Д., Терепищій С., Хоменко Г. Філософія освіти : навч. посіб. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021.
15. Хамітов Н. Історія філософії: проблема людини та її меж. Вступ до філософської антропології як мета антропології : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019.
16. Шабанова Ю.О., Яременко І.А., Тарасова Н.Ю. Історія філософії: сучасні комунікативні вчення : навч. посіб. Дніпропетровськ : НГУ, 2012.

Критерії оцінювання окремих завдань білета

Кожне теоретичне тестове завдання білета оцінюється 1 балами, а практичне та завдання на відповідність – 5 балами, виходячи з критеріїв:

а) однобальний теоретичний тест:

0 – вибір варіанта відповіді помилковий або обрано більш одного варіанта відповіді;

1 – обраний правильний варіант відповіді.

б) завдання на відповідність:

0 – завдання не виконувалося;

1 – одне правильне зіставлення;

2 – два правильні зіставлення;

3 – три правильні зіставлення;

4 – чотири правильні зіставлення;

5 – п'ять правильних зіставлень.

Структура білета

Білет містить 40 однобальних теоретичних тестів та 12 п'ятибальних завдань на відповідність, які охоплюють всі змістовні модулі програми іспиту. У підсумку максимальна сума балів білета складає 100 балів.

Шкала оцінювання білета

Вступний екзамен оцінюється за шкалою 100-200 балів. Мінімальний позитивний результат іспиту за виконання завдань білета (кваліфікаційний мінімум) складає 25 балів. Ця кількість балів відповідає екзаменаційній оцінці 100 шкали оцінювання. Переведення балів за виконання завдань білета вступного випробування до шкали 100-200 виконується відповідно до таблиці 5.23 додатка 5 Правил прийому до НТУ «Дніпровська політехніка». Вступники, які за результатами іспиту набрали менш ніж кваліфікаційний мінімум, позбавляються права участі в конкурсі.

Приклади екзаменаційних завдань білета

а) однобальний теоретичний тест:

Яка проблема лежить в основі поділу філософів на табори матеріалізму та ідеалізму?

а) проблема співвідношення матерії та свідомості

б) проблема співвідношення матеріальних та духовних інтересів

в) проблема суспільного ідеалу

г) проблема форм руху матерії

б) завдання на відповідність:

Установіть відповідність між іменами філософів та їх ідеями

1. Р. Декарт	А) єдина реальність – відчуття людини
2. Дж. Локк	Б) тільки досвід є єдиним джерелом знання.
3. Дж. Берклі	В) добро співпадає із знанням, і відсутність знання є єдиним джерелом будь-якої моральної недосконалості
4. Б. Спіноза	Г) свобода – це пізнана необхідність
5. Сократ	Д) людина існує як людина, доки мислить
	Е) людина не існує як людина, доки мислить